

RAPPORT

Quickscan Beeldentuin Vianen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Klant: Gemeente Vijfheerenlanden

Referentie: BH1303WATRP2001291901

Status: Definitief/P01.01

Datum: 23 juni 2020

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX AMERSFOORT
Water

Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Quickscan Beeldentuin Vianen

Ondertitel:
Referentie: BH1303WATRP2001291901
Status: P01.01/Definitief
Datum: 23 juni 2020
Projectnaam: BH1303
Projectnummer: BH1303
Auteur(s): Anoeke van den Bosch

Opgesteld door: Anoeke van den Bosch

Gecontroleerd door: Linda Wortel

Datum/paraaf: 16-12 2019 /LHW

Goedgekeurd door: Claudia Algra

Datum/paraaf: 28-1-2020 / CA

Classificatie

Vertrouwelijk

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and ISO 45001:2018.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Methode	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Beknopt kader natuurwet- en regelgeving	3
3	Plangebied en voorgenomen ingreep	6
3.1	Plangebied	6
3.2	Voorgenomen ingreep	8
4	Gebiedsbescherming	9
4.1	Natura 2000	9
4.2	Natuurnetwerk Nederland	10
4.3	Houtopstanden	11
5	Beschermde soorten	12
5.1	Vaatplanten	12
5.2	Grondgebonden zoogdieren	12
5.3	Vleermuizen	13
5.4	Broedvogels	14
5.5	Amfibieën	15
5.6	Reptielen	18
5.7	Vissen	18
5.8	Ongewervelden	18
5.9	Samenvatting	19
6	Effectbeschrijving – en beoordeling	20
6.1	Vleermuizen	20
6.2	Broedvogels	21
6.3	Amfibieën	21
6.4	Samenvatting	22
7	Mitigerende maatregelen	23
7.1	Algemene zorgplicht	23
7.2	Vleermuizen	23
7.3	Broedvogels	23

7.4	Amfibieën	24
8	Conclusie	25
8.1	Beschermde soorten	25
8.2	Natura 2000-gebieden	25
8.3	Natuurnetwerk Nederland	25
8.4	Houtopstanden	25
	Bijlage 1. Bomenkaart (voormalige) gemeente Vianen	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Vijfheerenlanden is voornemens een nieuwe woonwijk, genaamd de Beeldentuin, te realiseren. Het betreft circa 115 nieuwbouwwoningen ter hoogte van het Hazelaarplein in Vianen. Voor deze ruimtelijke ingreep wordt een perceel grasland aangetast en worden mogelijk enkele bomen gekapt. Deze ingreep kan leiden tot negatieve effecten op onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten en gebieden. Om deze reden is het noodzakelijk om de mogelijke effecten van de ingreep op beschermde dieren, plantensoorten en beschermde gebieden in kaart te brengen. De gemeente Vijfheerenlanden heeft Royal HaskoningDHV verzocht een quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze quickscan is om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten in kaart te brengen. Ook worden de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op aanwezige beschermde soorten en gebieden bepaald. Op basis daarvan wordt bepaald of overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) te verwachten zijn en of dit voorkomen kan worden door het treffen van gerichte (mitigerende) maatregelen of dat een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk is.

De onderzoeksvragen voor deze quickscan zijn:

- Welke beschermde soorten en gebieden komen voor of kunnen voorkomen binnen het plangebied?
- Welke negatieve effecten zijn te verwachten op deze soorten en gebieden?
- Zijn er mitigerende maatregelen te treffen om deze effecten te voorkomen?
- Is er nader veldonderzoek nodig om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen of uit te sluiten?
- Is een passende beoordeling nodig om te bepalen of de voorgenomen ingreep leidt tot significant negatieve effecten op beschermde gebieden?
- Is compensatie noodzakelijk?
- Is het noodzakelijk om een ontheffing of vergunning in het kader van de Wnb aan te vragen?

1.3 Methode

Om na te gaan wat het belang is van het plangebied voor de wettelijk beschermde soorten en gebieden zijn de volgende stappen gevolgd:

1. *Inventarisatie van beschermde soorten en gebieden*

Er zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) voor het plangebied en de nabije omgeving (een straal van één kilometer rondom het plangebied) van de afgelopen 10 jaar.¹ Ook is er op 11 december 2019 een veldbezoek uitgevoerd (8°C, bewolkt, droog, windkracht 3 Beaufort) door een ecooloog van Royal HaskoningDHV. Daarnaast zijn de NDFF en de gebiedendatabase² gebruikt voor het inventariseren van beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

2. *Effectbeoordeling soorten en gebieden*

Beknopte analyse van het project in relatie tot de habitat/biotopeisen van de beschermde soorten en gebieden in de omgeving van het gebied.

3. *Conclusie*

Beschrijving van de conclusies, vervolgstappen en voorstellen voor eventueel benodigde mitigerende maatregelen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het juridisch en beleidskader beknopt weergegeven waarin de wet- en regelgeving van de Wnb beschreven wordt. In hoofdstuk 3 wordt de voorgenomen ingreep en het plangebied met de directe omgeving besproken. In hoofdstuk 4 wordt de toetsing aan gebiedsbescherming beschreven en worden mogelijke effecten op beschermde gebieden beschreven. In hoofdstuk 5 is de toetsing aan de soortbescherming beschreven. In Hoofdstuk 6 worden de mogelijke effecten op beschermde soorten beschreven. In Hoofdstuk 7 worden mogelijke mitigerende maatregelen beschreven. Hoofdstuk 8 bevat de conclusies en aanbevelingen van de toetsingen.

¹ <https://ndff-ecogrid.nl/>, geraadpleegd 10-12-2019

² <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>, geraadpleegd 10-12-2019

2 Beknopt kader natuurwet- en regelgeving

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en voegt de drie voorheen gebruikte natuurwetten (Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet) samen. Het uitgangspunt van de wet is de natuur te beschermen, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit zonder de lasten te verhogen. De uitwerking van de wet is vastgelegd in het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming (Staatsblad, 2016).

De Wet natuurbescherming kent naast de algemene zorgplicht (art 1.11) een drietal hoofdstukken die relevant zijn voor voorliggend voornemen. Hoofdstuk 2 van de Wnb gaat over de Natura 2000-gebieden en hoofdstuk 3 over soorten en hoofdstuk 4 over houtopstanden.

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming behandelt de bescherming van soorten, de mogelijkheid om ontheffing te verlenen en dergelijke. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna). In de wet zijn in de bijlagen 160 soorten opgenomen, ten aanzien waarvan onder deze wet verbodsbepalingen zijn geformuleerd die ten gevolge van een plan of project niet overtreden mogen worden. Is een dergelijke overtreding toch onlosmakelijk verbonden met een voornemen, dient hiervoor een ontheffing te worden verkregen.

Er wordt onderscheid gemaakt in internationaal beschermde soorten (Vogelrichtlijn art 3.1 en habitatrichtlijn in art 3.5) en nationaal beschermde soorten, ook wel overige soorten genoemd (in art 3.10). Internationaal beschermde soorten vallen onder het strengste beschermingsregime.

Nationaal beschermde soorten genieten een minder strenge bescherming. Dit uit zich bijvoorbeeld in het feit dat voorwaardelijke opzettelijke verstoring van nationaal beschermde soorten niet meer verboden is. Voor nationaal beschermde soorten - ook wel: andere soorten - gelden de verbodsbepalingen op grond van art. 3.10 van de Wet natuurbescherming zoals vermeld in tabel 1.

Tabel 1: Soortenbescherming: overzicht verbodsartikelen Wet natuurbescherming voor flora en fauna. HR: Habitatrichtlijn. VR: Vogelrichtlijn. Nvt: Niet van toepassing.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming Soorten Vogelrichtlijn artikel 3.1	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming Soorten Habitatrichtlijn artikel 3.5	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming Andere soorten artikel 3.10
Art. 3.1.1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	Art. 3.5.1 Het is verboden in het wild levende dieren HR IV soorten (Verdrag Bern en Bonn) in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10.1.a Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden in het wild levende dieren, genoemd in de bijlage A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
Art. 3.1.2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5.4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10.1.b Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1.3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5.3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Nvt.
Art. 3.1.4 Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.	Art. 3.5.2 Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	Nvt.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming Soorten Vogelrichtlijn artikel 3.1	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming Soorten Habitatrichtlijn artikel 3.5	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming Andere soorten artikel 3.10
Art. 3.1.5 Het verbod onder 3.1.4 geldt niet als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.		
N.v.t.	Art. 3.5 5 Het is verboden planten HR (en Verdrag van Bern) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art. 3.10.1.c. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden vaatplanten genoemd in de bijlage B in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Art. 3.3 Ontheffing voorwaarden conform belangen VR	Art. 3.8 Ontheffing voorwaarden conform belangen HR	Art. 3.11 vrijstelling/ ontheffing op basis van diverse belangen

Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de vergunningplicht vaststellen door middel van een verordening. Provincie Utrecht heeft de provinciale verordening en vrijstelling vastgesteld. Voor ruimtelijke ingrepen geldt hierdoor een vrijstelling van de ontheffingsplicht voor een aantal meer algemeen voorkomende soorten.

Wet natuurbescherming - Gebiedsbescherming

Met het vervallen van de wettelijke bescherming van Beschermd of Staatsnatuurmonumenten ziet de Wet natuurbescherming voor wat betreft bescherming van gebieden uitsluitend op zogenoemde Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde natuurgebieden bestaande uit Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (respectievelijk richtlijn 79/409/EEG en 92/43/EEG). Dit netwerk vormt de hoeksteen van het Europese beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit. Een Natura 2000-gebied en bijbehorende instandhoudingsdoelen worden vastgesteld door middel van een aanwijzingsbesluit, welke in tijd en ruimte worden uitgewerkt in een beheerplan. Samen vormen zij de juridische basis voor de Nederlandse gebiedsbescherming, waarbij de instandhoudingsdoelstellingen het gebied-specifieke toetsingskader vormen.

De bescherming van Natura 2000 gebieden is in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming geregeld. Projecten die - gelet op de instandhoudingsdoelstellingen - de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren, die een verstorend effect kunnen hebben op Natura 2000 gebieden of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen, mogen niet plaatsvinden zonder vergunning. Voor de vergunning van een dergelijk project of het vaststellen van een plan, zoals een Provinciaal Inpassingsplan, dient een Passende Beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied - rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen - te worden gemaakt (conform de artikelen 2.7, 2.8 en 2.9 van de Wet natuurbescherming).

Wet natuurbescherming - Houtopstanden

De voormalige boswet is grotendeels overgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Bij de kap van ten minste 10 are of meer dan 20 bomen buiten de bebouwde kom is een kapmelding verplicht. De Wet natuurbescherming hanteert het principe van 1-op-1 compensatie, beter bekend als de herplantplicht.

Dunningswerkzaamheden in het kader van natuurbeheer of boskap ten behoeve van realisatie van instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied zijn in beginsel vrijgesteld van herplantplicht, maar dienen wel gemeld te worden. Verder zijn bijvoorbeeld fruitboomgaarden, lijnvormige beplantingen van wilgen of populieren, kerstbomen en houtopstanden op erven en tuinen vrijgesteld van bescherming.

Natuurnetwerk Nederland

De provincie Utrecht zorgt binnen haar gebied voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, en vormt daarmee onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie heeft daartoe gebieden aangewezen die tot dit netwerk behoren. Tevens wijst de provincie aan deze gebieden natuurdoelen met specifieke wezenlijke kenmerken en waarden toe.

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het NNN aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als “bijzondere provinciale natuurgebieden” en “bijzondere provinciale landschappen”.

In geval van directe negatieve effecten op de aangewezen wezenlijke kenmerken en waarden van gebieden die onder het NNN vallen, geldt een compensatieplicht.

3 Plangebied en voorgenomen ingreep

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in het noordelijk deel van de stad Vianen in de provincie Utrecht. Het betreft het Hazelaarplein, een perceel dat achter de Lekdijk ligt, ten noorden van de Brugstraat en ten westen van de hazelaarstraat (Figuur 3-1). De zuid- en de oostkant van het plangebied grenzen aan een stedelijke omgeving met hier en daar wat groen. De noord- en de westkant van het plangebied grenzen aan de Lekdijk. Verder ten noorden van het plangebied ligt de uiterwaarde van de Lek en ten westen van het plangebied bevindt zich het Merwedekanaal.

Figuur 3-1. Het plangebied voor de aanleg van de Beeldentuin, gelegen in het noorden van Vianen.

Figuur 3-2 geeft een impressie van het plangebied. Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit grasland waartussen verschillende soorten kruiden groeien zoals: grote brandnetel, braam, paardenbloem en echte kamille. Te midden van het plangebied is in het verleden een pand verwijderd, op de voormalige locatie van dit pand bestaat het plangebied momenteel uit zandgrond (te zien op Figuur 3-1 links). In de noordoosthoek van het plangebied staat een generatorhuisje (te zien op Figuur 3-1 rechts). Aan de randen van het plangebied staan verschillende bomenrijen.

Figuur 3-2. Links: Een overzichtsfoto van het plangebied genomen vanuit het westelijk deel. Rechts: Een overzichtsfoto van het plangebied genomen vanuit het zuidelijk deel. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2019.

Aan de zuidkant wordt het plangebied begrensd door een bomenrij, bestaande uit zomereiken en witte elzen. Tevens ligt er in de zuidoost hoek van het plangebied een kleine vijver (zie Figuur 3-3).

Figuur 3-3 Een impressie van de bomenrij aan de zuidgrens van het plangebied en de poel in de zuidoosthoek van het plangebied. Foto: Royal HaskoningDHV, 2019.

Langs de noord- (Figuur 3-4, links) en de westgrens (Figuur 3-5) staan enkele zomereiken en evenals witte elzen. Aan de oostkant van het plangebied staat een kleine rij van witte esdoorn (Figuur 3-4, rechts). Helemaal in de zuidwesthoek van het plangebied staat een brugwachtershuisje (Figuur 3-5, links).

*Figuur 3-4 Een impressie van de bomenrijen aan de noord- (links) en de esdoorns aan de oostgrens (rechts) van het plangebied.
Foto's: Royal HaskoningDHV, 2019.*

*Figuur 3-5 Een impressie van de bomenrijen aan de westgrens van het plangebied, met in het zuidwesten het burgwachtershuisje.
Foto's: Royal HaskoningDHV, 2019.*

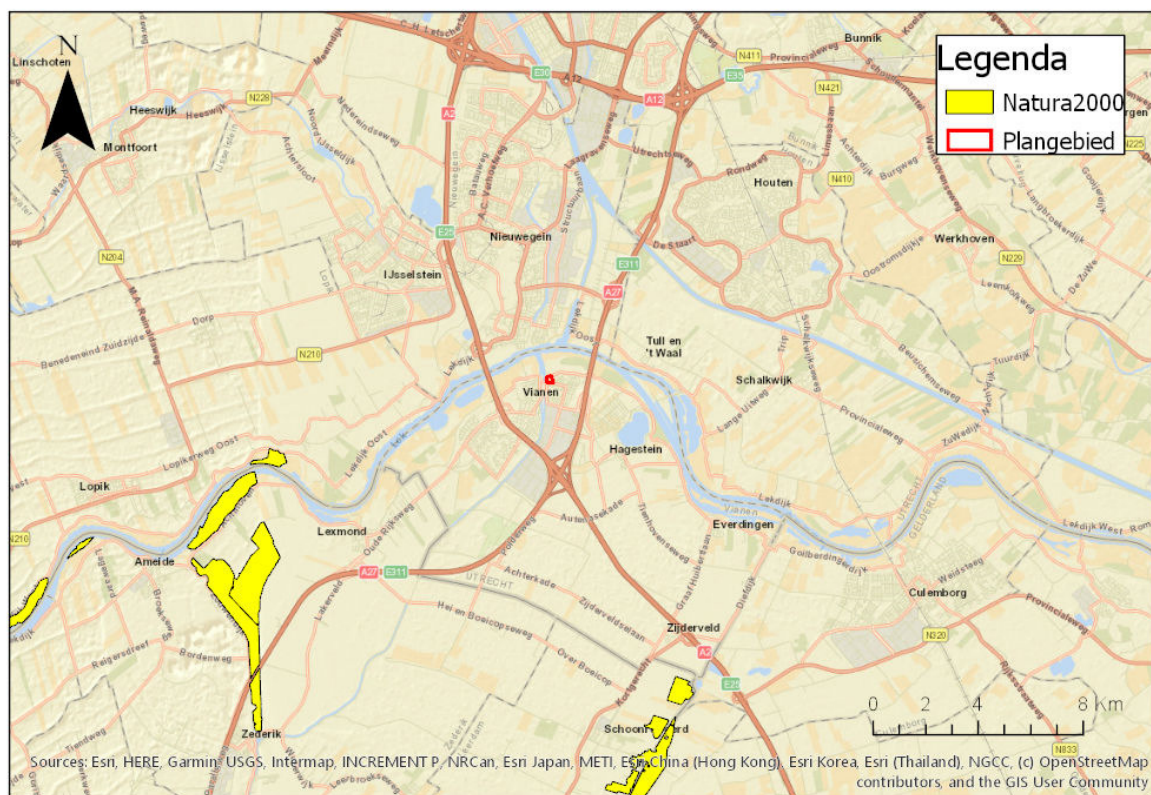
3.2 Voorgenomen ingreep

Om de circa 115 nieuwe woningen te kunnen bouwen wordt het plangebied bouwrijp gemaakt, waarna de bouw zal starten. Hiervoor zal het perceel grasland en het gedeelte open zandgrond moeten wijken en worden mogelijk de bomen aan de randen van het plangebied gekapt. De vijver en de gebouwen binnen het plangebied blijven onaangetast.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Figuur 4-1 laat de ligging van het plangebied zien ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Uiterwaard Lek en ligt minimaal 10 km ten zuidwesten van het plangebied. Negatieve effecten door verstoring (geluid, licht, optische effecten) kunnen vanwege de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie zijn niet op voorhand uit te sluiten. Er zal een stikstofdepositieberekening moeten worden uitgevoerd (separate rapportage).

Figuur 4-1. Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Figuur 4-2 laat de ligging van het plangebied zien ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De uiterwaarde van de Lek en de Lek zelf, zijn begrensd als NNN gebied. Daarmee grenst het plangebied aan NNN, maar zoals af te leiden uit de figuur maakt het plangebied geen deel uit van het NNN. Er is daarom geen sprake van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van gebieden die onder het NNN vallen. Er is daarom ook geen sprake van compensatieplicht.

Figuur 4-2. Ligging van het plangebied ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (NNN).

4.3 Houtopstanden

Omdat het plangebied binnen de bebouwde kom van Vianen ligt, vallen de te kappen bomen niet onder Hoofdstuk 4 van de Wnb. Hierdoor is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van houtopstanden. In de voormalige gemeente Vianen is het verboden om bomen die deel uitmaken van de gemeentelijk beschermde houtopstand te vellen of te doen vellen³. De gemeentelijke bomenkaart duidt aan welke bomen deel uitmaken van beschermde houtopstanden (Bijlage 1). De kaart toont dat voor de bomen op het dijktaalud aan de noordgrens van het plangebied geldt dat de gemeente een kapmelding moet doen. Voor de overige bomen in het plangebied gelden geen beperkingen.

³ Bomenverodening gemeente Vianen:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Vianen/330866/330866_1.html, geraadpleegd 11-12-2019

5 Beschermde soorten

5.1 Vaatplanten

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde vaatplanten.

Vrijwel alle beschermde vaatplanten, zijn gebonden aan natuurgebieden, schrale gronden of extensief beheerde gronden. Dergelijk habitat is niet aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied bestaat grotendeels uit intensief beheerd gemeentelijk plantsoen. De aanwezigheid van soorten als grote brandnetel en braam, duiden daarnaast op een voedselrijke bodem. Hierdoor kunnen vrijwel alle beschermde vaatplanten worden uitgesloten binnen het plangebied.

Conclusie: In het plangebied zijn beschermde vaatplanten afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van vaatplanten kan daarom worden uitgesloten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van verschillende soorten beschermde grondgebonden zoogdieren. Het gaat om de bever en om de boommarter. Tijdens het veldbezoek is geen van deze soorten of sporen van deze soorten waargenomen.

Bever

Bevers hebben hun leefgebied in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste⁴. Van de bever zijn in de NDFF recente waarnemingen aan de oever van de Lek, ten noorden van het plangebied. Er zijn binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied geen burchten gerapporteerd dan wel waargenomen tijdens het veldbezoek. Door het ontbreken van beverburchten binnen en in de directe omgeving van het plangebied, kunnen vaste rust of verblijfplaatsen van de soort worden uitgesloten in en nabij het plangebied. Tevens zijn er in het plangebied geen vraatsporen, wissels of prenten van de bever aangetroffen. Het plangebied ligt achter de Lekdijk te geïsoleerd van de Lek om geschikt leefgebied te kunnen vormen voor de bever.

Boommarter

De boommarter is waargenomen in de omgeving van het plangebied. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan⁵.

Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte holten voor de boommarter aangetroffen binnen het plangebied. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter in het plangebied is dan ook uitgesloten. Vanwege het ontbreken van bos en dekking biedende structuren in de nabije omgeving van het plangebied wordt het plangebied tevens uitgesloten als leefgebied van de soort.

Conclusie: In het plangebied zijn beschermde grondgebonden zoogdieren afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van grondgebonden zoogdieren kan daarom worden uitgesloten.

⁴ Zoogdierverseniging: <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/bever>, geraadpleegd 11-12-2019

⁵ Zoogdierverseniging: <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>, geraadpleegd 11-12-2019

5.3 Vleermuizen

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in of in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van verschillende soorten beschermde vleermuizen. Het gaat om gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Van deze soorten hebben rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis verblijfplaatsen in bomen. De overige soorten hebben hun verblijfplaats in gebouwen.

Verblijfplaats

Tijdens het veldbezoek zijn de bomen, waarvan op dat moment bekend was dat die potentieel gekapt zullen te worden, gecontroleerd op geschikte holtes. Geen van de bomen rondom het plangebied bevatte een inrotingsholte diep genoeg om te kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in deze bomen wordt dan ook uitgesloten.

Het plangebied omvat twee gebouwen, het generatorhuisje en het brugwachtershuisje. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan, gebaseerd op uitwendige inspectie, in beiden gebouwen niet worden uitgesloten. De spleet in de houten constructie onder aan de dakgoot van het brugwachtershuisje, vormt een ingang waar de dieren in kunnen kruipen en weer uit kunnen vliegen (Figuur 5-1). Mogelijk, wanneer daar toegang tot is, kunnen vleermuizen via deze ingang ook hun verblijfplaats hebben in de dakconstructie van het gebouw. Het generatorhuisje heeft tevens een dakconstructie die vermoedelijk geschikt is als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten.

Figuur 5-1 Links: Een impressie van de houten constructie onder de dakgoot van het brugwachtershuisje, Rechts: in impressie van het generatorhuisje. Foto's Royal HaskoningDHV, 2019

Vliegroute

De bomenrij langs naast het brugwachtershuis, aan de zuidgrens van het plangebied heeft potentie als vliegroute voor de vleermuizen die mogelijk in het gebouw verblijfplaatsen hebben. De vleermuizen kunnen deze bomen gebruiken als aanvliegroute waarlangs de dieren zich naar het oosten toe over Vianen verspreiden om daar in de achtertuinen van de woonwijken te foerageren. Hiervoor kan echter ook een alternatieve aanvliegroute worden gebruikt, bijvoorbeeld via het dijktaalud of langs het gebouw aan de overkant van de straat. Essentiële vliegroutes kunnen worden uitgesloten.

Foerageergebied

Tevens is er potentieel vleermuis foerageergebied aanwezig binnen het plangebied. Dit is echter niet essentieel. Het plangebied biedt weinig dekking voor zowel vleermuizen als insecten. Daarnaast heeft het plangebied door de lage hoeveelheid bloeiende en opgaande vegetatie maar een lage aantrekkings op insecten. In de omgeving is bovendien geschikter foerageergebied aanwezig in de vorm van bomenrijen langs het Merwedekanaal en de Lek. Deze bomenrijen bieden meer dekking en hebben een hogere aantrekkingskracht op insecten dan de relatief verharde omgeving van het plangebied.

Conclusie: Verblijfplaatsen voor vleermuizen in de bomen binnen de grenzen van het plangebied worden uitgesloten. Er kan niet worden uitgesloten dat de dakconstructies van de gebouwen in het plangebied een vleermuizenverblijfplaats vormen. Daarnaast zijn er lijnvormige elementen aanwezig binnen het plangebied welke een potentiële niet essentiële functie hebben als vliegroute voor vleermuizen. Als laatste vormt het plangebied niet essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

5.4 Broedvogels

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in of in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van verschillende soorten broedvogels met zowel jaarrond als niet-jaarrond beschermde nesten. Soorten broedvogels met jaarrond beschermde nesten waarvan in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn, zijn buizerd, gierzwaluw, huismus, ooievaar en slechtvalk. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogels waargenomen.

Vogels met jaarrondbeschermde nest

De binnen het plangebied aanwezige gebouwen vormen potentiële nestlocaties van huismus en gierzwaluw. Beide soorten maken namelijk vooral nesten onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen. Tijdens het veldbezoek zijn hier echter geen nesten of andere sporen van de soorten waargenomen. Beide gebouwen zijn ook vrij laag en Gierzwaluwen hebben over het algemeen de voorkeur voor hogere constructies.

Buizerd en slechtvalk hebben een vergelijkbaar broedbiotoop, ze kunnen beiden gebruik maken van oude kraaiennesten in de hoge bomen rondom het plangebied, welke ze kunnen uitbouwen tot een horst. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van kraaiennesten en horsten deze zijn echter niet aangetroffen.

De ooievaar broedt op hoge plekken zoals telefoonpalen, bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten of door de mens gemaakt palen met houten platform⁶. Nesten van deze soort zijn tevens niet waargenomen gedurende het veldbezoek en zijn daarom uit te sluiten in het plangebied.

⁶ Vogelbescherming: <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ooievaar>, geraadpleegd 11-12-2019

Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Omliggende bomenrijen binnen het plangebied zijn geschikt voor een keur aan algemene broedvogels van bos en struweel en een stedelijke omgeving zoals: ekster, zwarte kraai, houtduif en merel.

Conclusie:

De aanwezigheid van broedvogels (zonder jaarrond beschermde nesten) in de bomenrijen rondom het plangebied kan niet worden uitgesloten gedurende het broedseizoen. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in het plangebied.

5.5 Amfibieën

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van de onder de Wnb beschermde heikikker en de rugstreeppad. Verder blijkt uit de verspreidingsgegevens dat poelkikker en kamsalamander voorkomen in de ruimere omgeving van het plangebied, in het bijzonder in de uiterwaarden langs de Lek op plaatsen met bos en geïsoleerde plassen. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën waargenomen.

Heikikker

De heikikker is verschillende keren waargenomen rondom de uiterwaarde van de Lek. De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en half-natuurlijk grasland. Ook wordt de soort gemeld uit bos en struweel, een belangrijke habitat voor de populaties uit de Vijfheerenlanden en het Kromme Rijngebied. Dergelijk leefgebied is niet aanwezig binnen het plangebied.

De heikikker is duidelijk een cultuurvliedende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De heikikker is een vennensoort bij uitstek. Daarnaast komt de soort voor in kleine geïsoleerde wateren en in sloten (in laagveen, klei-op-veen en komkleigebieden). In rivier begeleidende wateren (kleiputjes) wordt de soort alleen langs de Nederrijn/Lek aangetroffen⁷. Vanwege de stedelijke omgeving van het plangebied, omgeven met infrastructuur en bebouwing wordt de heikikker op basis van habitatgeschiktheid uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is tevens waargenomen in de uiterwaarde van de Lek, ten noorden van het plangebied. De rugstreeppad is een soort van open zandige locaties en/of gebieden met veel ondiep water, zoals poelen, greppels en poldersloten. De braakliggende zandgrond, te midden van het plangebied (Figuur 5-2) is niet uit te sluiten als geschikt landhabitat en/of geschikt voortplantingswater. Rugstreeppadden kunnen daarnaast snel nieuwe gebieden koloniseren als hier geschikte condities ontstaan. Gezien ze zich voortplanten in ondiepe snel opwarmende wateren, die bijvoorbeeld in rijsporen kunnen ontstaan, kan dit het geval zijn tijdens de werkzaamheden⁸.

⁷ Verspreidingsatlas: <https://www.verspreidingsatlas.nl/A251#>, 11-12-2019

⁸ Bij12 Kennisdocument Rugstreeppad, <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>, geraadpleegd 11-12-2019.

Figuur 5-2 Een impressie van de braakliggende zandgrond te midden van het plangebied. Foto: Royal HaskoningDHV, 2019.

Poelkikker

Ook poelkikker wordt waargenomen in de uiterwaarden van de Lek. De poelkikker is een zon- en warmte minnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. De soort komt vooral tot voortplanting in vennen en hoogveenputten, maar ook in andere kleine wateren, zoals rivier begeleidende plassen met waterplanten, veedrinkpoelen en schone sloten met enige buffering van kwel⁹. Binnen het plangebied ontbreken dergelijke omstandigheden. De kleine (gedeeltelijk) beschoeide vijver aan de zuidgrens van het plangebied bevat kroos en is omgevend door riet, dit duidt op voedselrijke omstandigheden, ongeschikt als voortplantingswater van de poelkikker.

Overwintering vindt gewoonlijk plaats op het land, soms ook ingegraven in de waterbodem. Op het land worden voor de overwintering vaak bosjes of houtwallen gebruikt die op niet meer dan 400 meter van het water afliggen. Vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater in de directe omgeving van het plangebied en de afwezigheid van bos in de directe omgeving, wordt zowel land- als voortplantingshabitat van de poelkikker uitgesloten binnen het plangebied.

Kamsalamander

De dichtstbijzijnde waarneming van kamsalamander is gedaan in een poel, ongeveer twee kilometer ten westen van het plangebied, net ten zuiden van de Lek. De kamsalamander heeft als voortplantingswater een voorkeur voor relatief grote, diepe en stilstaande geïsoleerde wateren. Deze wateren zijn ten minste gedeeltelijk begroeid met waterplanten, niet verontreinigd en bevatten gewoonlijk geen vis. Diep, stilstaand geïsoleerd water ontbreekt binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied, waardoor voortplantingswater van de soort kan worden uitgesloten.

Het landhabitat van de kamsalamander is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater¹⁰. Vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater in de directe omgeving van het plangebied en de afwezigheid van bos in de directe omgeving, wordt zowel land- als voortplantingshabitat van de kamsalamander uitgesloten binnen het plangebied.

Conclusie: In het plangebied is mogelijk leefgebied van de rugstreeppad aanwezig. Andere beschermde amfibieën zijn afwezig binnen het plangebied.

⁹ Ravon: <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rpoelkikker>, geraadpleegd 15-05-2020

¹⁰ Ravon: <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/kamsalamander>, geraadpleegd 15-6-2020

5.6 Reptielen

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in of in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde reptielen. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Voor reptielen geldt dat er ter hoogte van het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig is. Het plangebied biedt vrijwel geen structuur of voldoende dekking voor de winter, die van belang zijn voor reptielen.

Conclusie: In het plangebied zijn beschermde reptielen afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van reptielen kan daarom worden uitgesloten.

5.7 Vissen

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in of in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van één beschermde vissoort. Het betreft de grote modderkruiper. Deze is tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper is waargenomen in de omgeving van het plangebied. De soort leeft in verladende sloten met een rijke onderwatervegetatie en sliblaag¹¹. Dergelijke habitats zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De vijver in het zuidoosten van het plangebied kent geen watervegetatie en ligt geïsoleerd van ander water, waardoor geschikt leefgebied van de soort kan worden uitgesloten binnen het plangebied.

Conclusie: In het plangebied zijn beschermde vissoorten afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van vissen kan worden uitgesloten. Daarnaast zijn ook algemene vissoorten afwezig binnen het plangebied.

5.8 Ongewervelden

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in of in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn één van beschermde ongewervelde. Het betreft de rivierrombout. Deze is tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Rivierrombout

De rivierrombout is waargenomen in de uiterwaarde van de Lek. In Nederland wordt de rivierrombout vooral langs grote rivieren aangetroffen. Het larvenhabitat bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe riviertrajecten. In de genormaliseerde rivieren worden dergelijke larvenhabitat voornamelijk tussen kribben aangetroffen. Waar zich achter de stromingsluwe delen van de kribben zand ophoopt ontstaan strandjes waar de meeste larvenhuidjes worden gevonden¹². Geschikt leefgebied voor de rivierrombout is aanwezig langs Lek, maar ontbreekt binnen het plangebied. Aanwezigheid van leefgebied van de soort binnen het plangebied wordt daarom uitgesloten.

Tevens is het redelijkerwijs uitgesloten dat er andere strenger beschermde ongewervelden voorkomen in het plangebied. Vlinders en libellen zijn namelijk vaak afhankelijk van zeer specifieke omstandigheden, zoals bloemrijke graslanden of permanent stromende beken met goed ontwikkelde oevervegetaties.

¹¹ Ravon: <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/grote-modderkruiper>, geraadpleegd 11-12-2019

¹² Vlinderstichting: <https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/rivierrombout>, geraadpleegd 11-12-2019

Conclusie: In het plangebied zijn beschermde ongewervelden afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van ongewervelden kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

5.9 Samenvatting

In onderstaande tabel (Tabel 5-1. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.) is weergegeven welke beschermde soorten mogelijk voorkomen in het plangebied. Daarnaast is weergegeven welke functie het plangebied mogelijk heeft voor deze soorten en tot welke beschermingscategorie ze behoren.

Tabel 5-1. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Functie van plangebied	Bescherming onder Wnb
Vaatplanten	-		
Grondgebonden zoogdieren	-		
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis	potentiële verblijfplaatsen, vliegroutes (niet essentieel) en foerageergebied (niet essentieel)	Artikel. 3.5
Algemene broedvogels	ekster, zwarte kraai, houtduif, merel en andere algemene broedvogels	potentiële nesten locaties in de bomenrijen rondom het plangebied	Artikel. 3.1
Amfibieën	rugstreeppad	Potentieel landhabitat en voortplantingswater in het centrale deel van het plangebied	Artikel 3.5
Reptielen	-		
Vissen	-		
Ongewervelden	-		

6 Effectbeschrijving – en beoordeling

In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteiten beschreven op beschermde soorten (Wnb-soortenbescherming), voor zover die kunnen voorkomen in de omgeving van het project. Effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke en permanente effecten. Tijdelijke effecten treden alleen op tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Permanente effecten kunnen een gevolg zijn van de uitvoering van de werkzaamheden en daarnaast ook van gebruik van het gebied na afronding.

Tijdelijke effecten

Bij de uitvoering van het project worden diverse werkzaamheden uitgevoerd waarbij materieel wordt ingezet. Tijdens de werkzaamheden kunnen de volgende storingsfactoren optreden in het plangebied:

- Geluidseffecten door materieel;
- Lichtuitstraling door materieel en bouwlampen;
- Optische effecten door rijdend materieel, beweging van materialen en mensen;
- Trillingen door rijdend materieel en beweging van materialen.

Veel van deze factoren kunnen dieren belemmeren in het foerageren en rusten, wat nadelig is voor onder andere de energiebalans en de ongestoorde voortplanting. Daarnaast kan de afschrikkende werking ertoe leiden dat verblijfplaatsen worden verlaten of juist niet worden bereikt. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld eieren onvoldoende bebroed worden of jongen onvoldoende gevoed of beschermd worden en daardoor sterven. Ook kunnen dieren worden gedood tijdens de werkzaamheden.

Permanente effecten

Voor het aanbouwen van de woningen worden potentieel bomen gekapt. Er is hierdoor mogelijk sprake van een afname van broedgebied van in bomen broedende soorten zoals bijvoorbeeld houtduif en zwarte kraai.

Tevens verdwijnt het grasland en de braakliggende zandgrond waar het plangebied momenteel uit bestaat. Dit kan leiden tot een afname aan foerageergebied en leefgebied voor diverse diersoorten.

6.1 Vleermuizen

Tijdelijke effecten

De effecten van de werkzaamheden zijn afhankelijk van het moment van uitvoering (periode in het jaar en op de dag). Wanneer de werkzaamheden 's nachts worden uitgevoerd in het vleermuisactieve seizoen (grootweg april t/m oktober) en daarbij kunstverlichting wordt toegepast, is verstoring van langsvliegende en foeragerende vleermuizen en de mogelijke verblijfplaatsen in de gebouwen in het plangebied, niet uit te sluiten. Dit is een overtreding van art. 3.5, lid 2.

Permanente effecten

Voor de werkzaamheden worden geen gebouwen gesloopt. Het is daarom uitgesloten dat mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten verloren gaan. Het kappen van bomen kan leiden tot aantasting van een vliegroutes en foerageergebied. Deze zijn echter beiden niet essentieel, waardoor permanente negatieve effecten zijn uitgesloten en tevens een overtreding van de verbodsbepaling uitgesloten is.

Conclusie

Met de werkzaamheden is mogelijk sprake van verstoring van langs vliegende en foeragerende vleermuizen en van mogelijke verblijfplaatsen in de gebouwen binnen het plangebied. De werkzaamheden leiden daardoor potentieel tot overtreding van art. 3.5 lid 2.

6.2 Broedvogels

Tijdelijke effecten

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen kunnen broedende vogels in de directe omgeving worden verstoord. Wanneer soorten het nest verlaten, geldt dit als het opzettelijk vernietigen of beschadigen van nesten en eieren van vogels. Dit is een overtreding van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4, van de Wnb. Het broedseizoen valt voor de meeste soorten tussen half maart en half augustus. Ook daarbuiten is het mogelijk dat broedende vogels worden aangetroffen.

Permanente effecten

Omdat er potentieel bomen gekapt zullen worden is mogelijk sprake van directe vernietiging van beschermde nesten in deze bomen. Dit is een overtreding van artikel 3.1, lid 2, van de Wnb

Conclusie

De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van broedende vogels, vernietiging en beschadiging van nesten en het doden van individuen. Hiermee is sprake van een overtreding van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4.

6.3 Amfibieën

Tijdelijke effecten

Met de inzet van zwaar materieel en de daarmee gepaard gaande verstoring (licht, trillingen, geluid) is verstoring van de rugstreeppad in het centrale deel van het plangebied niet uit te sluiten. Daarnaast kunnen bij de aanlegwerkzaamheden dieren worden gedood. Het verstoren of doden van individuen van de rugstreeppad is een overtreding van art. 3.5, lid 1 en 2 van de Wnb.

Permanente effecten

Met de bouw van de woningen wordt potentieel voortplantingswater en overwinteringsgebied van de rugstreeppad vergraven. Hiermee is sprake van een overtreding van art. 3.5, lid 4 van de Wnb.

Conclusie

De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring en doding van individuen van de rugstreeppad en tot het vernietigen van voortplantingswater en overwintergebied.

6.4 Samenvatting

Tabel 6-1 geeft weer voor welke beschermde soort(groep)en het te verwachten is dat negatieve effecten zullen optreden.

Tabel 6-1. Mogelijke effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Tijdelijke effecten	Permanente effecten	Overtreding Wnb
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis	Verstoring van individuen		Art. 3.5, lid 2
Broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten	ekster, zwarte kraai, houtduif, merel en andere algemene broedvogels	Verstoring van broedende vogels Vernietigen nesten en doden van individuen	Vernietigen nesten en doden van individuen	Art. 3.1, lid 1, 2 en 4
Amfibieën	Rugstreeppad	Verstoren van individuen en doden van individuen	Vernietigen landhabitat en voortplantingswater en doden van individuen	Art. 3.5, lid 1, 2 en 4

7 Mitigerende maatregelen

In deze paragraaf worden schade beperkende maatregelen voorgesteld voor soorten waar (mogelijk) negatieve effecten op te verwachten zijn. Daarnaast wordt beschreven of aanvullend onderzoek noodzakelijk is en in welke vorm dit dient te gebeuren.

7.1 Algemene zorgplicht

Voor alle soorten geldt de algemene zorgplicht. Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de algemene zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Er wordt één richting opgewerkt, zodat kleine (zoog)dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben;
- Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden wordt geadviseerd dat een ecooloog het plangebied naloopt en eventueel aanwezige (niet-beschermde) amfibieën en grondgebonden zoogdieren oppakt of verjaagt naar omringend geschikt terrein;
- De aannemer maakt enkel gebruik van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden, en ontziet daarbij plaatsen met begroeiing en/of beplanting zoveel mogelijk. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten voorkomen;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecooloog.

7.2 Vleermuizen

Om het verstoren van foeragerende of migrerende vleermuizen en mogelijke vleermuisverblijfplaatsen in gebouwen in de omgeving van het plangebied (en overtreding van verbodsartikelen van de Wnb) te voorkomen zijn maatregelen nodig:

- Geen onnodige bouwverlichting laten branden op werk- en opstelplaatsen gedurende de nacht;
- De aanleg- en kapwerkzaamheden bij daglicht uit te voeren van zonsopkomst tot zonsondergang of bij nachtelijke werkzaamheden aangepaste verlichting te gebruiken die gericht is op de bouwplaats en niet op het omringende landschap (gebouwen);
- Of te werken buiten de actieve periode van vleermuizen van november t/m februari.

7.3 Broedvogels

Ontheffing voor vernietiging van broedgevallen wordt in principe niet verleend, waardoor het voorkómen van (langdurige) verstoring of vernietiging van broedgevallen noodzakelijk is. Het verstoren van broedgevallen van vogels zonder jaarrond beschermde nesten is te voorkomen door:

- Buiten het broedseizoen te werken, of;
- Te zorgen dat buiten de verstoringssafstand van de broedgevallen gewerkt wordt, en/of;
- Voorafgaand aan het broedseizoen de broedbiotoop voor vogels ongeschikt te maken (bijvoorbeeld struiken en bomen rooien) en (gedurende het broedseizoen) te houden, en/of;
- De werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een, voor zover mogelijk, constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen kan worden. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringssafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringssafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken zijn niet “waterdicht”; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Buiten het broedseizoen werken heeft dan ook de voorkeur om overtreding van de Wnb ten aanzien van broedvogels te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, wordt geadviseerd om bovengenoemde maatregelen te treffen en het terrein kort voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog te laten inspecteren op aanwezigheid van broedende vogels.

7.4 Amfibieën

Het verstoren en doden van individuen en tot het vernietigen van voortplantingswater en overwintergebied van de Rugstreeppad is te voorkomen door:

- Het plangebied ontoegankelijk gemaakt worden voor rugstreeppadden door het gebied waar de werkzaamheden plaats gaan vinden uit te rasteren. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond.
- Als rugstreeppadden al aanwezig zijn in het plangebied, moeten ze weggevangen worden en vervolgens direct verplaatst worden naar geschikt gebied in de directe omgeving maar buiten de invloedssfeer van de activiteiten.

8 Conclusie

8.1 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk beschermde vleermuizen voor. Daarnaast, kunnen in de bomenrijen rondom het plangebied nesten aanwezig zijn van algemene broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten. Als laatste komt mogelijk de beschermde rugstreeppad voor op de zandgrond binnen het plangebied. Door het nemen van de mitigerende maatregelen, zoals genoemd in hoofdstuk 7, wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor vleermuizen, broedvogels en amfibieën voorkomen en is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb niet noodzakelijk. Voorgenoemde maatregelen dienen altijd door (of ten minste onder begeleiding van) een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Dit ecologisch werkprotocol dient tijdens de werkzaamheden op locatie aanwezig te zijn.

8.2 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op minimaal 10 km afstand van het plangebied. Negatieve effecten door verstoring (geluid, licht, optische effecten) kunnen vanwege de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie zijn niet op voorhand uit te sluiten. Er zal een stikstofdepositieberekening moeten worden uitgevoerd.

8.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het toetsingskader van het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden daardoor op voorhand uitgesloten. Er is geen sprake van compensatieplicht.

8.4 Houtopstanden

In het voornemen is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van houtopstanden. Wel is het verboden om bomen die deel uitmaken van de gemeentelijk beschermde houtopstand te vellen of te doen vellen¹³. Voor de bomen op het dijktaalud aan de noordgrens van het plangebied geldt dat de gemeente een kapmelding moet doen. Voor de overige bomen in het plangebied gelden geen beperkingen.

¹³ Bomenverodening gemeente Vianen:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Vianen/330866/330866_1.html, geraadpleegd 11-12-2019

Bijlage 1. Bomenkaart (voormalige) gemeente Vianen

